

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ**

у липні 2017 року

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Міністр культури України Є. Нищук та Міністр культури Республіки Білорусь Борис Светлов підписали Програму співробітництва у сфері культури між Міністерством культури України та Міністерством культури Республіки Білорусь на 2017–2021 роки. Підписання відбулося в рамках офіційного візиту до Києва білоруської делегації на чолі з Президентом Республіки Білорусь Олександром Лукашенком. Програма співробітництва включає в себе широке коло заходів, спрямованих на активізацію та розвиток культурного співробітництва між Україною і Республікою Білорусь. У період дії Програми передбачається здійснення культурно-мистецьких акцій, а також створення умов для налагодження прямих зв'язків між мистецькими колективами, театрами, творчими спілками та фахівцями галузі обох країн. Є. Нищук також підписав Угоду між Міністерством культури України та Уповноваженим у справах релігій та національностей Республіки Білорусь про співробітництво у сфері міжнародних відносин. Ця Угода передбачає створення сприятливих умов для реалізації прав осіб, які належать до української національної меншини у Республіці Білорусь і білоруської національної меншини в Україні; для роботи відповідних організацій та співробітництва між державами з підтримки діяльності громадських об'єднань, які відносять себе до національних меншин; обміну інформацією і досвідом регулювання міжнародних відносин.

У Києві, у Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику, відбулася нарада щодо відтворення в Успенському соборі пам'ятника Костянтину Острозькому. У ній взяли участь заступник Міністра культури України Т. Мазур, генеральний директор Національного Києво-Печерського заповідника Л. Михайлина, заступник Посла Республіки Польща в Україні Яцек Жур, Надзвичайний і Повноважний Посол Литовської Республіки в Україні Марюс Януконіс, а також архітектори, скульптори, науковці та інші. Учасники заходу обговорили особливості процедури відтворення надгробка відомого державного діяча та плани щодо його відновлення в межах Успенського собору. В рамках наради учасники також відвідали виставку «Князі Острозькі:

європейський вимір української історії», що відкрилася у заповіднику в травні цього року. За результатами засідання було досягнуто згоди стосовно долучення до творчої ініціативи представників Республіки Польща.

Чехословацька спілка легіонерів за підтримки Тернопільської обласної та Зборівської районної державних адміністрацій відзначила у Тернополі 1–3 липня 100-річчя Зборівської битви 1917 року. У програмі заходу: перегляд історичної драми «Зборів» у виконанні Чеського театру та виступ військового духового оркестр Збройних сил Чеської Республіки; відкриття у селі Калинівка Зборівського району реконструйованого меморіального комплексу загиблим у 1917 році чехословацьким воїнам. *До Тернополя прибули представники чеської влади та міністерства оборони: голова Палати депутатів Парламенту Чеської Республіки Ян Гамачек, перша заступниця голови Сенату Чеської Республіки Мілуше Горська, заступниця міністра оборони Чеської Республіки Алена Нетоліцька, голова Чехословацької спілки легіонерів Павел Будінський, Надзвичайний та Уповноважений Посол Словацької Республіки Юрай Сівачек, а також чеські військові, ветерани та діячі культури і мистецтв.*

За кордоном

3–5 липня Міністр культури України Є. Нищук у складі української делегації, яку очолював Віце-прем'єр-міністр України П. Розенко, перебував з робочою поїздкою у Чеській Республіці. Українська делегація взяла участь у презентації українського кінопродукту під час ІІ Міжнародного кінофестивалю у Карлових Варах. У рамках фестивалю Є. Нищук мав зустріч з Міністром культури Словацької Республіки Мареком Мадяричем та Міністром культури Чеської Республіки Даніелем Германом, на якій було обговорено успішність та ефективність співпраці у галузі культури. З поміж інших питань, які порушувалися під час спілкування, Є. Нищук наголосив на важливості налагодження прямого співробітництва в частині обміну досвідом України та Чеської Республіки з охорони культурної спадщини, у тому числі оцифрування музейних фондів та розвитку реставраційної школи.

Мистецькі заходи

В Україні

У Національному музеї народної архітектури і побуту України (Пирогів) відбулась презентація проекту «Автентична Україна» з 3D-турами по музеях України просто неба – спільного проекту Міністерства культури та Google Україна. У заході взяли участь: заступник Міністра культури України Т. Мазур, директор Google Україна Д. Шоломко, директор по взаємодії з органами державної влади Google Україна О. Якимчук, директор по взаємодії з органами державної влади CFC Consulting О. Сивак, розробник сайту «Музеї України просто неба» І. Кошковський та PR-директор Google Україна М. Тарасова.

Колективи Jutrzenka, Podgrodzianki (Польща), Piatra Șoimului, Plaiurile Pojorâtei, Formația de jocuri populare pe generații (Румунія), Völgység Néptáncegyüttes (Угорщина) взяли участь у XXVIII Міжнародному фольклор-

ному фестивалі «Буковинські зустрічі», що проходив 1–2 липня у Чернівцях. Своє мистецтво тут також представили аматорські колективи Буковини.

26 липня у столичному Домі «Майстер Клас» відбулася зустріч з Діаною Ухіною – куратором й дослідницею з Бішкека (Киргизстан), яка розповіла про проекти «Лабораторії сі» та контекст сучасного мистецтва і досліджень міста у Киргизстані. Резиденція Діани Ухіної в Києві відбувається в рамках програми резиденцій Платформи «АРТ ПРОСПЕКТ» – річного пілотного проекту, який об'єднує мистецькі організації, художників і кураторів з Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Таджикистану, Узбекистану та України.

За кордоном

21–23 липня у столиці Канади відбувся грандіозний український фестиваль Capital Ukrainian Festival з нагоди 150-річчя Канади. У програмі: українські пісні й танці, виставка-ярмарок сувенірів, майстер-класи з вишивки, розпису тощо. Також експонувалася спеціальна відеовиставка про Голодомор.

Зразковий ансамбль народного танцю «Квіти Поділля» (керівники Олена та Сергій Солодських) Вінницького міського палацу мистецтв став учасником міжнародного фестивалю «Бурса-Юньє-Стамбул» в Туреччині.

Жіночий вокальний ансамбль «Молодички» (керівник О. Котельникова) Козелецького районного будинку культури Чернігівської області взяв участь у традиційному святі «Купальє» в агромістечку Александрія Могильовської області (Білорусь). Колектив представив купальські традиції України.

Театр

В Україні

1–3 липня у Львові відбувся III Міжнародний фестиваль театрів ляльок «І люди, і ляльки – 2017», гостями якого були колективи з Німеччини, Грузії та України. Батумський державний театр ляльок та юного глядача представив виставу «Вовк та козеня» Димитрі Меліа, а Ensemble Svetlana Fourer (Німеччина) – виставу «Йов» за Йозефом Ротом (реж. Світлана Фурер).

Музика

В Україні

Органісти Міхал Балко (Польща), Жан-Марі Лервуа (Франція), Гейл Арчер (США), Сальваторе Пронесті (Італія) взяли участь у VII Міжнародному фестивалі органної музики «Діапазон», що проходив 8–30 липня у Львові.

13–15 липня у Львові було організовано Фестиваль музики сучасного австрійського композитора Маттіаса Георга Кендлінгера. Тут виступали артисти симфонічних оркестрів K&K Philharmoniker, K&K Symphoniker (Україна–Австрія), Українського національного хору (Львів), камерних ансамблів під керівництвом українських та закордонних диригентів.

Протягом липня у Чернігові тривав творчий проект «Концерти з обдарованою молоддю світу» за участі диригентів Юске Ура, Ісана Іші, Йоко Кане-

ко, Міцунобу Такая (Японія), Хьок Лі (фортепіано, Корея), Марії Колесник (фортепіано, Україна–США) та ін. Вони представляли своє мистецтво разом з оркестром «Філармонія» Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм.

У селі Крячківка на Полтавщині відбувся III Міжнародний фестиваль «Древо роду козацького» за участю музикантів зі США, Канади та України. Фестиваль, пройшов за кошти організатора – бандуриста Ю. Фединського (Бревера), американця ірландського походження, який має українське коріння. Він тривалий час жив у США, а згодом повернувся на батьківщину.

Гурти Guano Apes, Rage (Німеччина), Poets of the fall (Фінляндія), Skindred (Велика Британія), «Ляпис 98» (Білорусь), Brutto (Білорусь–Україна) та інші взяли участь у V Фестивалі «Файне місто – 2017», що проходив 20–23 липня у Тернополі.

22–23 липня у місті Дніпро відбувся Міжнародний фестиваль «Джаз на Дніпрі–2017» за участю: вокаліста Патті Остіна, органіста-вокаліста-трубача Джоя Ді Франческо, представника Лінкольн Джаз Центру в Нью-Йорку Домініка Фаріначчі та куратора молодіжних програм в Лінкольн Джаз Центрі Майкла Мвенсо (США). Програму «2 by Monk by 2», присвячену 100-річчю від дня народження піаніста і композитора, родоначальника напрямку бібоп Телоніуса Монка презентували піаністи Дадо Мороні (Італія) та Бенні Грін (США).

Колективи Lordi (Фінляндія), Uriah Heep (Велика Британія), Emil Bulls (Німеччина), «Дай дорогу!» (Білорусь), Sinoptik (Україна) та інші, взяли участь у першому українському MotoOpenFest, який відбувся 15–16 липня у Києві на аеродромі «Чайка». Мета фестивалю – популяризація української культури, рок-культури та музики.

В Києві також гастролювали гурти Dereche Mode (Велика Британія) та The Embassy (Швеція).

Гурти SKYLE (Литва) та Vuraj (Білорусь) взяли участь у IV Міжнародному фестивалі «Дунайська Січ», що проходив 28–29 липня в Ізмаїлі Одеської області.

За кордоном

Гран-прі та першу премію серед 17 фіналістів Міжнародного фестивалю пісень із мюзиклів ім. Джорджа Гершвіна у Варшаві (Польща) здобув соліст Тернопільської обласної філармонії А. Оленін. Він виконав англійською мовою пісню Тоні «Марія» з мюзиклу «Вестсайдська історія» Л. Бернстайна й польською мовою «Якби я був багатий» композитора Дж. Бока на слова Мельона Харніке з мюзиклу «Скрипаль на даху».

Українські виконавці В. Брежнева, Ані Лорак, «Время и Стекло», «Потап і Настя», Monatik, Alekseev, М. Барських та С. Ротару взяли участь у II Міжнародному музичному фестивалі «Спека» у Баку (Азербайджан).

У Лодзі (Польща) відбувся VII Молодіжний міжнародний фестиваль творчості «Folkowe Inspiracje – 2017». Українські вокалісти –Л. Бура, В. Шев-

ченко і Д. Сивка – отримали спеціальні відзнаки журі, С. Юрченко одержала срібний човен, Є. Дудкіна – золотий, а їхній дует – ще один золотий.

У Білорусі завершився XXVI Міжнародний конкурс виконавців естрадної пісні «Вітебськ 2017», що проходив в рамках XXVI Міжнародного фестивалю мистецтв «Слов'янський базар у Вітебську». Цього року у фіналі змагалися 15 виконавців з різних країн світу. У підсумку перше місце з призовим фондом у 15 тис. доларів і спеціальна премія «Ліра» дісталися українцю В. Ситнику. Він також удостоївся спеціальної премії ім. В. Мулявіна «За краще втілення національної теми, високу виконавську майстерність». Також на «Слов'янському базарі» проводився традиційний День України «Вітає Україна!» за участі популярних українських виконавців.

Пісня «Маленькі малюсіки» тернопільського інді-гурту Tik Tu стала саундтреком реклами незалежного британського модного дому Wolf & Badger. Представники модного дому знайшли їхню пісню та зв'язалися з виконавцями завдяки проекту Gnarles, що дозволяє молодим гуртам вільно розповсюджувати свою творчість.

Молодіжний хор «Світич» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя взяв участь у XXIII Міжнародному хоровому конкурсі та XXXV Міжнародному хоровому фестивалі, які проходили на початку липня у місті Превеза (Греція). Результатом поїздки стали: золота медаль в категорії «Довільна програма» та спеціальний приз «За краще виконання православної музики» в хоровому конкурсі; почесний диплом хорового фестивалю. «Світич» також виступив у концерті, що відбувся в амфітеатрі древньогрецького міста Нікополіс.

Образотворче мистецтво В Україні

З 29 червня по 30 липня у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький Арсенал» проходила виставка українського і польського сучасного мистецтва «Мистецька праця. ART WORK». У експозиції було представлено 55 арт-проектів провідних сучасних художників – 26 польських і 34 українських митців. Праця художника і людей, задіяних в арт-індустрії України і Польщі, неоднозначні стосунки митця і арт-ринку в епоху криз та турбулентностей планетарного масштабу – фокусна тема проекту ART WORK. Другий важливий акцент – зміна уявлення про працю у суспільстві, основним викликом для якого є стрімке зменшення робочих місць за рахунок всебічної автоматизації та розвитку штучного інтелекту.

Creolex centr (Креольський центр) – уявна культурна інституція з Центральної Азії (Казахстан), яка була в Києві на резиденції з 6 по 27 липня. 13 липня в Домі освіти та культури Майстер Клас Креольський центр провів презентацію, під час якої його співробітники розповіли про те, кого репрезентує Креольський центр, як розуміють креолізацію, які художні традиції намагаються привласнити, чим для них є ідея емансипації уявного і навіщо потрібен магичний фемінізм. Креольський центр цікавиться перетинами кураторських, мисте-

цьких, активістських і дослідницьких позицій, підходів і практик. Резиденція Креольського центру в Києві відбувалася в рамках програми резиденцій Платформи ART ПРОСПЕКТ – річного пілотного проекту, який об'єднує мистецькі організації, художників, кураторів із Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Таджикистану, Узбекистану та України. Платформа ART ПРОСПЕКТ – ініціатива некомерційної організації SEC ArtsLink. Резиденції в Києві приймали партнери Платформи – CCA Foundation і Open Place.

14 липня у столичній Галереї «Печерська» відбулось відкриття виставки творів українських та японських митців – «Спільними зусиллями зростуть й малі справи». Серед японських творів мистецтва було представлено зразки гравюр укійо-е та традиційні сувої Какемоно. Окремі з них виконано знаними майстрами східного мистецтва – Садахиде Хашимото, Чикайоші Тойохара і Кунічіка Тойохара.

7 липня у Києві на території Арт-заводу Платформа відбулася церемонія відкриття муралу «Солідарність», створеного японським художником-графітчиком Міязакі Кенсуке спільно з дітьми-біженцями й дітьми-переселенцями зі Сходу України. Подію організовано Агентством ООН у справах біженців (UNHCR) за сприяння Посольства Японії в Україні. У церемонії відкриття взяли участь Надзвичайний та Повноважний Посол Японії в Україні Сумі Шігекі, Міністр культури України Є. Нищук, представник Агентства ООН у справах біженців Пабло Матеу.

До 7 січня 2018 року у столичному PinchukArtCentre триватиме міжнародна виставка «Крихкий стан» за участю 10 провідних художників світу, в тому числі Марини Абрамович (Сербія), Ай Вейвєя (Китай), Карлоса Мотти і Оскара Мурільо (Колумбія), Сантьяго Сьєрри (Іспанія), Бартелемі Тогу (Чилі), Яна Фабра (Бельгія), Урса Фішера (Швейцарія), Дугласа Гордона і Дем'єна Херста (Велика Британія). Проект присвячено темі фізичної і психічної вразливості окремої людини і суспільства в цілому.

18 липня у цьому ж приміщенні відбулася зустріч з куратором, віцепрезидентом фундації «Археологія фотографії» (Польща) Мартою Шиманською, яка розповіла про роботу художника з архівами фотографії. А 19 липня у PinchukArtCentre спеціаліст з оцифровування, консервування фотографії та програміст Мацей Турчиняк (Польща) провів майстер-клас «Архівування фотографії в побутових умовах», під час якого було розглянуто можливі методи роботи з фотоархівами: питання безпечного зберігання фотографічних архівів, методи упакування, види упаковки, обгортки та паперу для архівування. Методологія оцифровування – як обирати сканер, як сканувати, які формати файлів використовувати, як зберігати файли.

20 липня київський фонд «Ізоляція» презентував виставку «Крістофер Макос: Доба Енді Воргола» фотографа Крістофера Макоса (США), на якій вперше в Україні показали роботи американського художника, засновника мистецького напрямку «поп-арт» Енді Воргола. Експозиція складалася з двох частин. У першій – 20 оригінальних світлин Крістофера Макоса представили панораму

богемного Нью-Йорка 1970–80-х років у момент розквіту культури поп-арту та панку; у другій – 8 робіт з фотосерії «Altered Images» показали Енді Воргола в образі його жіночого alter ego. А 21 липня в креативній спільноті IZONE пройшла відкрита зустріч з Крістофером Макосом.

11 липня, в день 22-ї річниці геноциду у Сребрениці, у столичній «Dumchuk Gallery» було відкрито проект боснійського художника Андрея Джерковича «Зниклі». Кривава різня у місті Сребрениця – одна з найтрагічніших подій громадянської війни в Югославії 1991–1995 років. Білі аркуші паперу, на яких митець розмістив списки загиблих, виступили символічними надгробками тих, хто загинув, а шрифт Брайля, яким зроблено написи, передає відчуття протиріччя між відсутністю тіл загиблих та бажанням рідних знайти своїх зниклих родичів. 12 липня в рамках виставки відбувся artist talk Андрея Джерковича. Він розповів про проект «Зниклі» та важливість його репрезентації в Україні.

Італійський стріт-арт художник Фабіо Петані подарував Києву свій стінопис на вулиці Бульварно-Кудрявській, 15. Його робота під назвою Фтор (флуор) & Malva sylvestris – це частина проекту Art United Us, в рамках якого художники мають намір створити 200 Муралів у всьому світі, сто з яких – в Україні.

5 липня у Львівському музеї історії релігії відбулося урочисте відкриття виставки «Великопольський обрядовий рік у творах Мар'яна Шварца і Яніни Клопоцької». Відвідувачі змогли переглянути роботи «Лісок привітання весни», «Посвячення худоби навесні», «Хрестова хода», «Коли народжується Христос», «Колядники», «Закінчення посту», «Обжинки» – експонати Музею-замку Гурків у Шамотулах (Республіка Польща). У межах виставки презентували народні костюми та світлини про сучасні свята і обряди.

У Чернівецькому обласному художньому музеї проходила виставка «Будні» угорського фотокореспондента Банкуті Андраша. У роботах фотографа, зроблених у період між 1989 та 2008 роками, представлено не лише окремі сторінки історії незалежної України, але й погляд автора на суспільне життя і життя пересічних українців.

31 липня художник Рафаель Бустілос (Мексика–США) провів неофіційний artist talk у креативній спільноті IZONE і представив свою site-specific інсталяцію з використанням фотографій і будівельних матеріалів зруйнованих будинків. Рафаель Бустілос з 1 липня по 1 серпня був новим учасником програми резиденції фонду «Ізоляція», в рамках якої досліджував тему пам'яті й архітектури та створював site-specific інсталяцію.

З 15 липня у філії Грецького фонду культури в Одесі було представлено 18 стендів з текстами, картами та фотографіями, присвяченими польсько-українській археологічній місії в Ольвії. Відкриття експозиції відбулося за участі керівника польської археологічної місії Альфреда Твардецького. Співорганізатори: Національний музей Варшави, Інститут археології Національної академії наук України, філія Грецького фонду культури в Одесі, Генеральне консульство Республіки Польща в Одесі.

Діалогом чорно-білих фотосюжетів Жана-Франсуа Клостра і малюнків його сина, художника Жюльєна стала експозиція «Батько/син», що тривала з 21 червня по 2 липня в рамках Міжнародного проекту «Франція – Україна» в Черкаському обласному художньому музеї.

За кордоном

Українські художники й ілюстратори Іван і Василь Костенки 7 липня представили у Венеції свій новий фотопроєкт «Сестри». Через досвід власної сім'ї брати досліджують, як радянська ідеологія та суспільний устрій того часу деформували уявлення про особисте щастя. Жінки старшого покоління вважали, що любов потрібно заслужити.

Література В Україні

5–8 липня в НКММК «Мистецький Арсенал» відбулася Літня академія для видавців, яку проводить Франкфуртський книжковий ярмарок у партнерстві з «Мистецьким Арсеналом». Подія об'єднала майже 50 учасників, серед яких, крім менеджерів та дизайнерів українських видавництв, були також 15 гостей з Грузії, Вірменії, Азербайджану, Молдови, Білорусі, Казахстану, Росії. Програму воркшопу було присвячено актуальним тенденціям книговидання у таких напрямках, як: видавнича стратегія, ліцензування, продаж та купівля прав, книжковий дизайн, участь у міжнародних ярмарках. Своїм досвідом поділилися спікери з Німеччини: Сабіна Шуберт, Ельке Фурман, Гендрік Гелліге. Освітні заходи такого типу Франкфуртський книжковий ярмарок проводить у різних частинах світу, орієнтуючись не лише на стратегічно важливі регіони, але й на ті країни, де є місцеві партнери – локальні книжкові ярмарки; в Україні це проєкт «Мистецького Арсеналу» – Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал», який щороку відбувається в Києві.

У парафіяльній залі Церкви Святої Варвари у Відні (Австрія) відбулася презентація серії абеток-енциклопедій про знакових людей української культури «Українські генії від А до Я» видавництва Старого Лева: «Шептицький від А до Я», «Франко від А до Я» та «Шевченко від А до Я».

З 5 липня по 4 серпня у Львові вже втретє проходив «Місяць авторських читань» – найбільший транскордонний літературний фестиваль Центральної Європи. Щодня паралельно у п'яти містах Європи – Брно, Оставі (Чехія), Кошице (Словаччина), Вроцлаві (Польща) і Львові відбувалися виступи відомих письменників з п'яти країн-учасниць проєкту. В рамках фестивалю до Львова завітали: Марек Вадас, Владімір Балла, Моніка Компанікова, Петер Репка & Іван Штрпка, Сільвестер Лаврік, Міхал Гавран (Словаччина), Станіслав Лубенський, Наталія Федорчук-Цесляк, Зоська Папужанка, Войцех Гурецький, Малгожата Реймер (Польща), Патрік Лінгарт, Роман Сзпук, Олджіх Янота, Марек Шінделка, Ондржей Штефанік, Олексій Севрук, Арношт Голдфлам, Мартін Райнер, Петр Грушка (Чехія) та ін. Спеціальним гостем фестивалю у 2017 році стала – Грузія, а її представниками на читаннях – Дато Турашвілі, Ака Мор-

чіладзе, Паата Шамугія, Маріам Циклаурі, Тамта Мелашвілі, Бесо Хведелідзе, Ека Кеванішвілі, Діана Анфіміаді, Лела Самніашвілі, Заза Кошкадзе, Ніка Джорджанелі, Нене Квінікадзе, Анна Кордзая-Самадашвілі, Резо Табукашвілі, Гіоргі Арабулі, Бату Данелія, Гіоргі Лобджанідзе, Бека Курхулі, Шота Іоташвілі, Зураб Ртвеліашвілі, Баса Джанікашвілі, Гіоргі Кекелідзе, Теа Топурія, Като Джавахішвілі, Гага Нахуцрішвілі, Катеріне Тогонідзе, Лела Кодалашвілі, Звіад Ратіані, Давіт Габунія, Лія Лікокелі, Ерекле Деісадзе.

Музеї

В Україні

З 11 до 27 липня у Львові втретє відбувся просвітницький проект «Єврейські дні у Ратуші» за участю дослідників, експертів, практиків музейної справи з України, Польщі, Ізраїлю, РФ та США. Цього року серію лекцій та дискусій об'єднали спільною темою «Єврейські дні у Ратуші: Не(Показне) минуле в музеях східної Європи». Історик архітектури з Єврейського університету у Єрусалимі (Ізраїль) Сергій Кравцов у лекції «Львівські колекції до 1939 року: меценати, спільноти, установи» показав процес становлення музеїв у Львові від приватного колекціонування у ХІХ столітті до оформлення перших музейних фондів перед Другою світовою війною. Тему продовжив польський дослідник з Вроцлавського університету Марцін Водзінські. У лекції «Як розповідати про єврейську історію Польщі?» він висвітлив різні способи збирання, збереження та презентації єврейської культурної спадщини у Польщі – від приватних колекцій ХІХ–ХХ століття до створення у ХХІ столітті найбільшого у Східній Європі музею історії польських євреїв «Полін». Спеціалістка з розробки музейних експозицій Людмила Гордон (США) поділилася власним досвідом і пояснила причини «музейного буму ХХІ». Завершив «Єврейські дні у Ратуші» виступ журналістки та письменниці, засновниці онлайн-ресурсу про єврейську спадщину Східної Європи Jewish Heritage Europe Рут Елен Грубер. Йшлося про зміни, які відбулися у Східній Європі впродовж 25 років, сучасне і майбутнє єврейського культурного надбання та перспективи формування спільної спадщини Східної Європи.

За кордоном

Педагогічний музей України (м. Київ) взяв участь у ХVІІ Міжнародному симпозіуму музеїв історії освіти у Дордрехті (Нідерланди). Цей захід відбувається раз на 2 роки в різних країнах світу. До програми симпозіуму було включено дві доповіді представників Педагогічного музею України: директор О. Міхно розповів про останні виставкові проекти закладу, а старший науковий співробітник К. Степанович – про особливості роботи з різними категоріями відвідувачів.

Кіно В Україні

Британська Рада в Україні та Арт-Об'єднання CoolConnections представили у Культурному центрі «Кінотеатр «Київ» – «Exhibition on screen. Фільми-виставки на великому екрані». У програмі перегляду: «Я, Клод Моне», «Дивний світ Ієроніма Босха» (реж. Філ Грабскі), «Дівчина з перловою сережкою» (реж. Девід Бікерстафф).

VIII Міжнародний Одеський кінофестиваль проходив 14–22 липня. На участь в конкурсних програмах було подано 911 фільмів з 81 країни – 645 іноземних та 266 українських кінострічок. Відкрився фестиваль показом фільму «Щоб бути впевненим» (реж. Карін Тардье, Франція), а закриття стрічкою «Вечірка» (реж. Саллі Поттер, Вклика Британія). У складі журі конкурсних програм були: член Європейської кіноакадемії Тудор Джурджу, акторка Сібель Кекіллі (Німеччина–Туреччина), професор університету Сорбонна в Парижі Шарль Тессон (Франція), режисери Крістіан Петцольд (Німеччина), Заза Урушадзе (Грузія), Маріанна Каат (Естонія), Тала Хадід (Велика Британія), кінокритики Хесус Гонсалес Нотаріо (Іспанія), Ейнар Гульдвог Стаалесен (Норвегія) та ін. Гран-прі кінофестивалю отримав фільм Джесіки Вудворт і Петера Бросенса «Король бельгійців» (Болгарія–Бельгія–Плутугалія). Статуетку Золотий Дюк за найкращу режисерську роботу вручили Нані Еквтимішвілі (Грузія) за фільм «Моя щаслива сім'я». Найкращими акторами кінофоруму визнано Ію Шугашвілі і Цисю Квамсашвілі (Грузія), які зіграли в цьому кінопроекті. Кращим фільмом у міжнародному конкурсі визнано стрічку «Літо 1993» (реж. К. Сімон, Іспанія). Спеціальну нагороду журі міжнародного конкурсу здобув фільм «Вільно і легко» (реж. Цзюнь Ген, Китай). Спеціальні гості фестивалю французька акторка Ізабель Юппер та польська режисерка Агнешка Голланд отримали премії «Золотий Дюк» за вклад у кіномистецтво. Окремо вшанували на сцені гостя фестивалю – російську актрису Лію Ахеджакову, яка приїхала, щоб представити фільм «Лагідна» (реж. С. Лозниця), знятий за її участі. Міністр культури Є. Нищук вручив їй подарунок – картину, на якій вона зображена разом з видатним українським актором Б. Ступкою. VIII Одеський міжнародний кінофестиваль та фестиваль мистецтва кіно для дітей і підлітків «Чілдрен Кінофест» традиційно представили спільну дитячу програму. Цьогоріч це стрічки: «Моллі Мун і чарівний підручник гіпнозу» (реж. К. Роулі, Велика Британія), «Люблю тебе, мамо» (реж. Яніс Нордс, Латвія), «Люм'єри!» (реж. Огюст Люм'єр, Луї Люм'єр, Тьєрі Фремо, Франція), «Хлопчик у золотих штанях» (реж. Елла Лемгоген, Швеція – Данія) тощо. З 15 по 21 липня кіномайстри, члени журі та гості кінофестивалю проводили творчі зустрічі, майстер-класи тощо.

Фестиваль документальних фільмів Lamp.doc цього року проходив у Луцьку, Червонограді, Житомирі, Кропивницькому, Запоріжжі та Умані. Триденна програма фестивалю у кожному з міст складалася з найкращих зразків сучасної польської та української документалістики різних жанрів. Серед польських картин – «Перший поляк на Марсі» (реж. Агнешка Елбановська), «Урок ходіння» (реж. Марчін Копец), «Три розмови про життя» (реж. Юлія Стані-

шевська) та ін. Глядачі також переглянули стрічки, що демонструють очима документалістів ситуацію в сучасній Україні: «Рідні» (Україна, Німеччина, Латвія, Естонія, реж. В. Манський), «Коли цей вітер вщухне» (Польща) тощо. Фестиваль відбувся за підтримки Держкіно України, Інституту Адама Міцкевича (Польща), програми «Активні громадяни» від Британської Ради в Україні тощо.

Фестиваль американського кіно «Незалежність», організований за підтримки Посольства США в Україні у рамках відзначення 25-річчя становлення дипломатичних відносин, подорожував з проектом «Кінобус» за маршрутом: Кривий Ріг, Запоріжжя, Херсон, Миколаїв. У рамках фестивалю пройшли: лекції, майстер класи, покази документальних фільмів «Ферма у вантажівці» (реж. Іан Чейні), «Перегони на вимирання» (реж. Луї Псігойос), «Живі всередині» (реж. Майкла Россато-Беннетта), а також короткометражних документальних стрічок Indie Lab 2017.

За кордоном

У Карлових Варах (Чехія) завершився ЛП Міжнародний кінофестиваль. Українсько-словацький художній фільм «Межа» (реж. Петр Беб'як, продюсери – А. Єрмак і В. Адамік-Грицова), представлений в основній конкурсній програмі, було нагороджено «Кришталевим глобусом» за кращу режисерську роботу. «Межа» – кримінальний трилер про контрабанду на кордоні між Україною та Словаччиною. Видання «The Hollywood Reporter» (США) одразу після фестивальної прем'єри охарактеризувало фільм як «захоплююче поєднання місцевої специфіки та жанрових елементів». У прем'єрі брали участь почесні гості – Міністр культури Словацької Республіки Марек Мадярич, Міністр культури Чеської Республіки Даніел Герман та Міністр культури України Є. Нищук. Крім того, в конкурсній програмі «Із Заходу на Схід» було представлено фільм «Стрім-голов» (реж. М. Степанська). У секції «Works in Progress» – повнометражну ігрову картину «Вулкан» режисера Р. Бондарчука, створену кінокомпанією «ГатоФільм». Окрім цього, в індустріальній секції «Eurimages LAB PROJEKT@KVIFF» демонструвалася дебютна ігрова картина «Стасіс» (реж. М. Кведаравічюс). До індустріальної секції «Docutalents@KVIFF» увійшов документальний кінопроект режисерів В. Торнтон і П. Юрова «(N)Ostalgia», який створювався у копродукції України, Люксембургу та Естонії. Продюсерами фільму з українського боку є Ю. Сінькевич та Н. Парфан.

Фільм «Совість» (1968) показали 29 липня в рамках відлуння Амстердамського міжнародного фестивалю документального кіно, що проходив 27–30 липня в місті Нью-Йорк (США). Фільм було створено студентами режисерського та акторського курсу Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. Художнім керівником курсу був В. Денисенко.

Бібліотеки В Україні

У Національній бібліотеці України ім. Ярослава Мудрого до 25-річчя встановлення дипломатичних відносин між Японією та Україною демонструється книжкова виставка «Рік Японії в Україні», на якій представлено документи, що висвітлюють багатовікову історію Японії, її культуру, мистецтво, національні традиції, а також добірку кращих зразків японської художньої літератури мовами світу.

Український інститут національної пам'яті організував зустріч українських і казахстанських істориків «Пам'ять про тоталітаризм» у приміщенні Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського. У заході взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Казахстан в Україні та Республіці Молдова Самат Ордабаєв. Під час зустрічі казахстанські дослідники презентували історико-просвітницький проект «Карлаг: пам'ять заради майбутнього», покликаний розповісти про одну з трагічних сторінок нещодавнього минулого України та Казахстану. Усі книжки, що вийшли друком у рамках проекту, було передано у фонд бібліотеки.

4 липня у Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці було відкрито виставку вільного книгообміну літератури польською мовою. Книги на обмін передано бібліотеці Генеральним Консульством Республіки Польща в Луцьку. Це – видання минулих років – художня література (представлена класикою, сучасними історичними та пригодницькими романами), література з мистецтва та медицини, публіцистика, дитячі книги. На відкриття буккросингу у бібліотеку завітали віце-консул Генерального консульства республіки Польща у Луцьку Марек Запур, голова культурно-просвітницького польського центру ім. Томаша Сосновського Ярослав Ковальчук та ін.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування ***І. Г. Піленко, Т. П. Римаренка***

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 0,7. Б/т. Зам. 103. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12